

Grad Doboj
Javna ustanova „Centar za dnevno
zbrinjavanje djece i omladine“ Doboj
Kneginje Milice 1-A

- NACRT -

Broj:477/21

PLAN I PROGRAM RADA
JU „CENTAR ZA DNEVNO ZBRINJAVANJE DJECE I
OMLADINE“ – DOBOJ ZA 2022 .GODINU

Doboj, oktobar 2021.godine

Na osnovu člana 20. Statuta JU „Centar za dnevno zbrinjavanje djece i omladine“-Doboj, v.d. direktor Javne ustanove, u oktobru 2021. godine predlaže

PROGRAM RADA JAVNE USTANOVE „CENTAR ZA DNEVNO ZBRINJAVANJE DJECE I OMLADINE“- DOBOJ ZA 2022. GODINU

U skladu sa Statutom Javne ustanove „Centar za dnevno zbrinjavanje djece i omladine“ Doboj i Poslovníkom o radu Upravnog odbora JU „Centar za dnevno zbrinjavanje djece i omladine“ Doboj će obezbjediti uslove za rad i odlučivanje Upravnog odbora, kroz sjednice.

Uvod

Javna ustanova „Centar za dnevno zbrinjavanje djece i omladine“ – Doboj (u daljem tekstu: Centar) kao ustanova socijalne zaštite na lokalnom nivou osnovana je na osnovu Odluke Skupštine Grada Doboj broj: 01-013-297/18 donesene 16.07.2018. godine.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Doboju broj : 60-0-Reg-18-001391 od 31.12.2018.godine, Centar je upisan u sudski registar pod brojem: Reg. 1391/18.

Sjedište Centra je u ulici Kneginje Milice 1-A, Doboj.

Centar je javna ustanova koja ima djelatnost dnevne brige o djeci sa poteškoćama u razvoju i odvijaće se u skladu sa Ustavom, važećim zakonskim i podzakonskim aktima, a uz saradnju sa osnivačem i nadležnim institucijama iz ove oblasti.

Dnevno zbrinjavanje korisnika sa poteškoćama u razvoju obuhvatiće različite vrste organizovanih usluga i boravka izvan vlastite porodice uz obezbjeđivanje njege, čuvanja, brige o zdravlju, vaspitanju i obrazovanju, profesionalnu rehabilitaciju, radnu okupaciju i druge usluge djece i omladine sa poteškoćama u fizičkom i psihičkom razvoju.

Pravo na dnevne i servisne usluge imaće svako dijete bez obzira na vrstu smetnje, pol, rasu, nacionalnu pripadnost, vjeroispovjest, a na osnovu prethodno donesenog Rješenja Centra za socijalni rad Doboj.

Dnevni i servisni centar namjenjen je prvenstveno djeci i omladini sa poteškoćama u razvoju. Na području grada Doboj ima 220- oro djece sa poteškoćama u razvoju do 18. godina i oko 150-oro djece do 30. godina starosti. Svi su oni razvrstani od strane Komisije za ocjenjivanje sposobnosti koja radi pri Centru za socijalni rad u Doboju.

Ova populacija djece ima specifične potrebe te zahtjeva stručne usluge i brigu kako bi poboljšao kvalitet života djece i njihovih porodica. Procjene su da čak 10% stanovništva u Bosni i Hercegovini ima fizičke, čulne, razvijene mentalne ili emotivne oblike invalidnosti, a 30% ukupnog stanovništva je posredno ili neposredno pogođeno posljedicama fenomena invalidnosti, pri tome većina ove djece je i dalje izloženo izolaciji i nepotrebnoj patnji zbog stereotipa i staromodnih praksi.

Na osnovu prethodnih godina rada našeg Centra, ovakve vrste dnevnih boravaka i dnevnih centara ili centra za podršku aktivnosti, pokazali su se jako korisni da odgovore potrebama djece i omladine sa poteškoćama u razvoju, potrebama njihovih roditelja, te time i lokalne zajednice.

Dnevni centri su se pokazali i najhumaniji jer vežu razvoj djeteta za njegovu porodicu i uz stručnu stimulaciju postižu najbolje rezultate u razvoju djeteta.

Obzirom da je Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite u martu 2013. godine donijelo Pravilnik o uslovima za osnivanje ustanova socijalne zaštite, tako je i Gradu Doboj prioritetno bilo osnivanje „Centra za dnevno zbrinjavanje djece i omladine“, te donošenjem Odluke o osnivanju Centra od strane Grada Doboja, 2018. godine podnešen je zahtjev za dobijanje licence za rad JU „Dnevno zbrinjavanje djece i omladine“ –Doboj. Na Odluku o osnivanju Centra Grad Doboj je dobio saglasnost od strane Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske broj: 11-05-530-132/18 od 03.08.2018. godine, na kojoj je propisana djelatnost ustanove i to –djelatnost dnevne brige o djeci.

Dakle, program rada Centra za 2022. godinu utvrđuje se pravilnikom Centara za djecu i omladinu sa poteškoćama u razvoju čiji osnovni sadržaj je utvrđen Statutom Centra, a koji su u funkciji razvoja istog i zadovoljavanja potreba od značaja za korisnike usluga, njihove porodice, kao i neposrednog interesa za lokalno stanovništvo.

Cilj donošenja Programa rada

Cilj donošenja Programa rada za djecu i omladinu za 2022. godinu je realizacija zacrtanih ciljeva i djelatnosti kao i pružanje utvrđenih usluga kod djece i omladine sa poteškoćama u razvoju i potrebe njihovih roditelja i to kroz:

- Integraciju djece i omladine sa poteškoćama u razvoju u širu društvenu sredinu,
- Zadržavanje djece u biološkim porodicama (umjesto zbrinjavanja u ustanovama socijalne zaštite),
- Dobijanje adekvatne stručne pomoći u mjestu življenja,
- Radna okupacija na jačanju preostalih, zdravih kapaciteta,
- Omogućavanje zdravim članovima porodice da se radno angažuju i na taj način ojačaju materijalni položaj porodice,
- Osnaživanje porodice kroz adekvatniji pristup invaliditetu djeteta.

Takođe, Centar će nastojati da u svom radu dostigne međunarodne standarde, normative i kriterije rada za centre u pogledu uređenosti prostora, kadra, opreme i sredstava neophodnih za rad sa djecom i omladinom sa poteškoćama u razvoju.

Prostor i oprema

Nakon dugogodišnjih nastojanja, želja, lobiranja i potreba konačno Grad Doboj, prije svih je dobio prostor i dnevni boravak za djecu i omladinu sa poteškoćama u razvoju. Objekat koji je namjenski građen za djecu sa poteškoćama u razvoju je useljen 2015. godine. Ovdje moramo istaći da najveću zaslugu za izgradnju objekta ima Grad Doboj koji je obezbijedio sredstva iz budžeta i putem donacija za izgradnju istog. Centar ima oko 850m² korisnog prostora sa svom infrastrukturom, opremom za fizikalni, logopedski, psihološki i dnevni tretman. Navedeni objekat na osnovu prostranosti i opremljenosti zadovoljava sve uslove za rad propisan Pravilnikom od strane Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite.

Korisnici Dnevnog centra

Dnevni centar je socijalni servis za djecu i omladinu sa poteškoćama u razvoju, utemeljen na inter-sektorskom pristupu u kome se pruža široka lepeza usluga korisnicima od 3 do 45 godina starosti. Planiramo da Dnevni centar pruža usluge za 30-50 korisnika dnevno.

Dnevni centar će djeci i roditeljima pružati različite dnevne usluge, veći broj strukturiranih sadržaja (radionica/aktivnosti) kroz grupni ili individualni rad i druženje. Sa djecom bi se radilo na održavanju ili razvijanju individualnih potencijala djece (kretanje i motoričke sposobnosti, razvoj govora, grafomotorika i sl.) do maksimalno mogućih granica. Djeca i omladina imaju mogućnosti da glume, plešu, igraju, smiju se i raduju, dok njihovi roditelji tada mogu da se posvete svojim obavezama, ili da se zaposle i samim tim poboljšaju materijalnu situaciju svoje porodice.

Grupni rad sa djecom i mladima odvijace se kroz četiri radionice:

1. Briga o sebi i samopomoć –podstiču kvalitetniji život djece i omladine sa poteškoćama u razvoju u kući i okruženju. U okviru nekoliko segmenata, djeca i mladi, ovladavaju ili usavršavaju osnovne životne vještine (održavanje lične i higijene prostora), da pripremaju obroke i zdravo se hrane (zašto je važno piti vodu, jesti hljeb, voće, povrće, meso itd.), stiču socijalne vještine i razvijaju samostalnost i samopouzdanje kako da brinu o sebi, uče se ponašanju i kako da poboljšaju svoju komunikaciju da slobodno izražavaju svoja osjećanja i interesovanja, stiču znanje i vještine iz oblasti ekologije i zaštite životne sredine kroz igru, razgovor, zabavu i druženje, aktivno učenje (pranje zuba, pripremanje jednostavnih obroka), te imaju mogućnost podrške u učenju i obrazovanju.
2. Kreativna radionica – radno okupacione radionice su veoma kreativne i doprinose poboljšanju psiho-motornih sposobnosti, podstiču razvoj kreativnosti i stvaralaštva u skladu sa njihovim mogućnostima. U stimulatívnoj atmosferi razvijaju finu motoriku i koordinaciju šake, razvoj stvaralaštva, međusobnu interakciju kroz zajednički rad i druženje.
3. Muzičko - plesna radionica, čija je svrha ovladavanje jednostavnim plesnim pokretima uz učenje stihova pjesama.
4. Sportsko – rekreatívna radionica, razvijanje kretanja i psihofizičke sposobnosti, timski sportovi i relaksacija, razvijanje i korigovanje motorike, ritmičke vježbe, rad na poboljšavanju posture, koordinacije, čiji je cilj podsticanje zdravih stilova života.

Individualni tretman djece sa defektologom, fizioterapeutom i psihologom:

Individualni tretmani namjenjeni su djeci sa poteškoćama u razvoju koja se, zbog prirode svojih poteškoća, trenutno ne mogu uključiti u grupu ili kojoj je zbog grupnog rada potreban i dodatni podsticaj, stimulacija i podrška u određenim aktivnostima.

Dnevni centar Doboj će i u narednoj godini promovisati jednaka prava i mogućnosti djece i omladine sa poteškoćama u razvoju, njihovu socijalizaciju, društvenu integraciju kao i socijalnu inkluziju u društvenu sredinu.

U narednoj godini, a u okviru jačanja stepena socijalizacije i integracije korisnika u život lokalne zajednice, planiraju se sledeće aktivnosti: posjete kulturnim, vaspitno- obrazovnim, zdravstvenim i ostalim organizacijama i ustanovama na lokalnom nivou. Takođe planira se organizovanje različitih edukativnih, rekreativnih, sportskih radionica, priredbi i izleta i učešće u raznim događajima i manifestacijama u saradnji sa drugim ustanovama u lokalnoj zajednici.

Organizacija rada

Dnevni centar sastoji se iz četiri podsistema integrisana u jednu cjelinu:

1. Dnevni boravak,
2. Radna okupacija,
3. Psiho-socijalna pomoć i podrška,
4. Sportsko-rekreativne aktivnosti

1. Dnevni boravak

Svrha : Dnevno zbrinjavanje i čuvanje djece sa poteškoćama u psiho-fizičkom razvoju.

Planirane aktivnosti:

- Dnevno zbrinjavanje u trajanju od najmanje 2 sata do najviše 8 sati u toku trajanja radnog dana,
- Osnovni fizikalni tretman i rehabilitaciju,
- Psiho-socijalna podrška
- Individualni i grupni rad sa korisnicima na osnovu individualnog plana rada.
- Socijalizaciju (posjete, kulturne, zabavne, sportsko-rekreativne aktivnosti, izleti i dr..)
- Radno- okupacione aktivnosti.

Svrha: Osmišljeno, organizovano i kreativno dnevno okupljanje djece i omladine.

Planirane aktivnosti:

- Razvoj stvaralaštva (kroz likovnu–muzičku, vajarsku i druge kreativne radionice sa ciljem izrade ukrasnih i upotrebnih figura od različitih materijala),
- Rad u kuhinji na planiranju, pripremanju i upotrebi hrane (kulinarska radionica sa ciljem usavršavanja vještine pripremanja jednostavnih jela),
- Razvoj vještina samoposluživanja i samostalnog održavanja higijene tijela i prostora,
- Muzičko-plesne aktivnosti i radionice čija je svrha ovladavanje jednostavnim plesnim pokretima, učenje stihova pjesama i podsticanje druženja među korisnicima.
- Naročita pažnja u narednoj godini biće posvećena pitanju organizovanja dodatnih vidova rekreacije za korisnike Centra. U tom smislu, pored osnovnog fizikalnog

tretmana, korisnici će imati dodatne nedjeljne sportsko- rekreativne aktivnosti u dvorištu Centra.

- Pored korištenja našeg dvorišta, u narednoj godini naši korisnici će moći koristiti i inkluzivno igralište koje je prilagođeno licima sa poteškoćama u razvoju, a koje se nalazi u neposrednoj blizini našeg dvorišta.
- Razvoj drugih vještina prema mogućnostima za rad na određenim poslovima (crtanje, vajanje, izrada kreativnih figura i sl.)

Pored potrebe uvođenja dodatnih vidova rekreacije za korisnike Centra, u ovoj godini planirano je i podizanje nivoa kvaliteta rada u pogledu unapređenja zadovoljavanja sazajnih i socio-emocionalnih potreba korisnika i podsticanje prakse inkluzivne kulture kroz nekoliko programskih aktivnosti. Od velikog je značaja mobilizirati sve potencijale djece sa poteškoćama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom, ali i afirmisati pravo na različitosti i toleranciju prema različitosti. Posebnu važnu programsku aktivnost predstavljaće i formiranje korisničke grupe za samozastupanje, čime će korisnici biti u prilici da u skladu sa svojim mogućnostima i interesovanjima neposredno utiču na sadržaj pojedinih programskih aktivnosti. Samozastupanje promovise pravo na dostojanstvo i donošenje odluka u vlastito ime, čime značajno doprinosi doživljaju sopstvene vrijednosti i pruža povjerenje u vlastite sposobnosti i mogućnosti, u skladu sa vizijom, misijom i vrijednostima koje njeguju i zastupaju dnevni centar.

2. Psihosocijalna pomoć i podrška:

Svrha: Pružanje pomoći i podrške, kako djeci tako i njihovim roditeljima.

Planirane aktivnosti:

- Individualni i grupni rad sa djecom i omladinom,
- Procjena i jačanje očuvanih i zdravih potencijala djece,
- Savjetodavni i individualni i grupni rad sa roditeljima,
- Intervencije u krizi,
- Podrška roditeljima u izazovima roditeljstva.

3. Sportsko- rekreativne aktivnosti

Svrha: Planiranje, organizovanje i izvođenje aktivnosti kojima se obezbjeđuje planirano i osmišljeno zadovoljavanje ličnih i socijalnih potreba djece i omladine sa poteškoćama u psiho-fizičkom razvoju u cilju socijalizacije i integracije.

Planirane aktivnosti:

- Širenje informacija u zajednici o problemima, potrebama i mogućnostima djece i omladine sa poteškoćama u psiho-fizičkom razvoju,
- Organizovanje rekreativnih, kulturno – zabavnih i sportskih aktivnosti,
- Saradnja sa drugim organizacijama i institucijama,
- Organizovanje različitih edukacija,

- Organizacija i izvođenje različitih aktivnosti kojima se stimuliše osjećaj pripadništva u grupi, posjete drugih grupa, druge djece, kulturnih aktivnosti, sportskih sadržaja i sl.,
- Druženje i rad sa volonterima
- Edukativni rad sa roditeljima
- Dodatnu stručnu pomoć djeci i mladima sa poteškoćama u razvoju koja pohađaju vaspitno–obrazovne ustanove.

Radno vrijeme Dnevnog centra je od 07 do 15 časova, od ponedjeljka do petka, dakle pet dana u sedmici će se omogućiti potpuna briga i njega korisnika, tako da se njihovi roditelji mogu radno angažovati, a samim tim poboljšati svoje materijalno stanje. Nakon dnevnog boravka u Centru djeca se vraćaju u svoje domove, svojoj porodici. Djeci sa poteškoćama u razvoju će biti omogućeno da budu tretirana dostojanstveno i sa poštovanjem, omogućiće im se da postignu maksimum izvodljivog razvoja i nezavisnosti, odgovarajuća fizička pomoć, medicinska njega, rehabilitacija, dnevne usluge da žive u sredini koja im najviše odgovara u skladu sa sopstvenim izborom, da žive što samostalnije i da učestvuju u svim životnim aktivnostima u okviru njihove zajednice.

Osoblje koje je direktno uključeno u rad sa djecom vodiće evidenciju i dokumentaciju o :

- Korisnicima–liste prisutnosti, dosije korisnika, individualni planovi podrške, liste praćenja postignuća djeteta, opis i sugestija roditelja o osobinama i navikama djeteta, izvještaji opservacionog perioda,
- Svom radu- dnevnik rada,
- Zdravstvenom stanju korisnika-nalaz i mišljenje stručnih lica iz drugih institucija, terapiji koju koriste i u neuobičajnim stanjima na koje treba reagovati.

Djeca i omladina sa poteškoćama u razvoju će biti podjeljena u više vaspitnih grupa prema uzrastu, sposobnostima i težini smetnji.

Dnevne aktivnosti i rad sa djecom odvijace se prema utvrđenom ritmu dana za svaku grupu.

Naredni projekat djeci, kao usluga Dnevnog centra od strane Grada Doboj bi bio obezbjeđen prevoz od kuće do Centra i nazad iz udaljenih mjesta, a gdje ne postoji javni prevoz. O bezbjednosti djece tokom prevoza brinuli bi vozači i medicinska sestra.

Djeca u Dnevnom centru će biti posvećena posebna pažnja od strane stručnog tima zaposlenog u Centru koja bi bila usmjerena na sticanje kulturno – higijenskih navika. Djeca bi sa terapeutima vršili pripremu hrane (palačinke, bakini kolač itd.).Saradnju sa roditeljima nastavićemo sprovoditi na profesionalnim temeljima i tokom 2022. godine, sa ciljem jačanja povjerenja i bogaćenja postojećih odnosa, kao i jačanje porodičnih snaga i resursa. Saradnja će počinjati u fazi prijema korisnika, a nastavljati se u fazi planiranja, sprovođenja i evaulacije tretmana. I u 2022. godini članovi stručnog tima će realizovati savjetodavne aktivnosti za roditelje, koje obuhvataju davanje stručnih smjernica u odnosu na smetnje i teškoće koje korisnici ispoljavaju, prevazilaženje eventualnog problematičnog ponašanja korisnika, kao i edukaciju roditelja o vježbama i položajima koje treba primjenjivati kada korisnici ne borave u Centru. Održavaće se

roditeljski sastanci, a svaki roditelj imaće mogućnosti da svakog radnog dana dođe na konsultaciju sa timom Dnevnog centra.

U obliku slobodnih i dodatnih aktivnosti djeca će biti uključena u sva dešavanja prema svojim mogućnostima, a sve u njihovom najboljem interesu.

U narednim godinama rada planiramo da se izvrši nekoliko doedukacija zaposlenih radnika.

Tim Centra će dostavljati izvještaj Komisiji za razvrstavanja o opravdanosti usmjeravanja djece u Dnevni centar za svako dijete. Izvještaj bi trebao da sadrži: karakteristike i trenutne sposobnosti djeteta prema procjeni stručnog tima, socio –emocionalni razvoj, intelektualno funkcionisanje, govorno-jezički razvoj, lična samostalnost, fizički razvoj aktivnosti djeteta u grupnom radu, individualni plan podrške, gruba motorika, fina motorika, govorno-jezičke sposobnosti, grafo-motorne vještine, kognitivne sposobnosti i lična samostalnost.

Određena sredstva za poboljšanje uslova rada i kvaliteta pružanja usluga, pored sredstava koja obezbjeđuje Grad Doboj planiramo ostvariti i putem donacija i poklona od drugih donatora u vidu novogodišnjih paketića i zabave za doček Nove Godine.

Radiće se na donošenju određenih dokumenata kako bi se usluge u Dnevnom centru standardizovale.

Nastavićemo saradnju sa medijima pošto nas oni podržavaju od početka našeg rada i daju veliki doprinos razvoju inkluzivnog društva i podizanju nivoa svijeti građana o pravima i mogućnostima djece sa poteškoćama u razvoju.

v.d. direktor

Dragan Petković